

MI MLADI BORCI

STANOVSKI TEDNIK ZA SLOVENSKO DIJAŠTVO. — IZHAJA VSAK PETEK. — LETNA NAROČNINA: DIJAŠKA 16 DIN, NEDIJAŠKA 30 DIN, PODPORNNA VEČ KOT 30 DIN. POSAMEZNA ŠTEVILKA 75 PAR — UREDNIŠTVO IN UPRAVA V LJUBLJANI V STRELIŠKI ULICI 12/II. — ČEKOVNI RAČ. ŠT. 16.078.

LETO IV.

LJUBLJANA, PETEK, 6. SEPTEMBRA 1940.

ŠTEV. 52.

ČAS JE DAL MAHNIČU PRAV

Ta teden bo minilo devetdeset let, kar je bil rojen dr. Anton Mahnič, začetnik slovenskega katoliškega gibanja. V času splošnega polovičarstva je postavil zahtevo, da je treba izvesti katoliška načela do zadnjih posledic.

Mahničovo devetdesetletnico obhajamo v času, ko nam zgodovinski dogodki potrjujejo pravilnost njegovega gledanja. Polovičarski liberalni svetovni nazori so privedli do nepričakovanega zloma, zmagujejo pa sistemi, ki so svoje gledanje na svet uveljavili prav na vseh področjih človeškega udejstvovanja.

Mahnič si je zamislil katoliško gibanje, ki bi do vseh vprašanj življenja in do vseh problemov gospodarskega, duhovnega, socialnega, kulturnega in političnega življenja, zavzelo čisto krhno katoliško stališče. Prepričan je bil, da bi takšno katoliško gibanje moralo zmagati.

Dogodki našega časa so dali Mahniču prav in pokazali, da celo zmota žanje uspehe, če je v njej neka doslednost. Kakšne uspehe bi doseglo šele katoliško gibanje, če bi se v njem uveljavila resna in premišljena doslednost. Kdor ne ravna dosledno, s tem javno izpričuje, da v svoje lastne nazore sam ne veruje. Tak dvomljivec pa zmagati ne more.

Dr. MAHNIČ SLOVENCEM

14. IX. 1850.

14. IX. 1940.

Zgodovina govori dovolj jasno: čim bolj rimsko katoliški je bil kak narod, tem bolj svobodnjaški je bil, tem gorečnejše je ljubil domovino in jezik. R. K. I. 107.

Ne jezik, ampak duševna sila določuje, kateri narod se bo širil na škodo drugega. Poznamo na naši meji vasi, ki so po narodnih »besedah« — velenarodne, v katerih pa kljub temu slovenska narodnost propada! Zakaj? Preveč kričači smo, vpijemo, pijemo, zabavljamo in to je vsa naša slovenščina! Ako hočemo, da nas bodo tujci spoštovali, učimo se logično misliti, dosledno, vztrajno delati, značajno živeti. Skrbimo, da postane naš jezik počasi posoda visokih misli, vzvišenih čustev. Že naši slovarji pričajo, da smo še, kar se tiče više filozofične izobrazbe — otroci in kmetje. Kako ozko je naše obzorje! In tako revščino naj bi tujci občudovali, naj bi nas spoštovali?

R. K. VI. 394.

Dajte nam vendar, da ljubimo narod po svoje! Naša ljubezen mu gotovo ne donese nesreče.

R. K. VI. 394.

Iščite pred vsem nebeškega kraljestva in njega pravice, a vse drugo (tudi narodnost) vam bo privrženo.

R. K. VI. 396.

Ako hočete narod politično oprostiti, povzdigniti, oprostite ga prej duševno, podučujte ga v krščanskih resnicah, posvečujte ga še z zakramenti; potem bo začel biti varčen, delaven, značajan. — Tak narod ne bo mogel poginiti.

R. K. VI. 396.

»Blagor narodu, katerega Bog je Gospod« (Ps. 33, 12.). Dá, tudi narodom gospoduje Gospod. »Zakaj hrume narodi in ljudstva si izmišljajo prazno?« Tudi narode je dal svojemu Sinu v posest (Ps. 2.). Kakor posamezne ljudi, tako sodi Bog tudi narode. (Ps. 7, 9. Iz. 3, 13.) In ako se mu puntajo, jih On »zdrobi s šibo železno; kakor prsteno posodo jih razsuje.« (Ibid.) Sin »sodil bode napolnjujoč z mrliči« (Ps. 109, 6.). Tudi narodni »prvaki« se morajo klanjati božji besedi: »Ljubite luč modrosti vi, ki ste prvaki narodov!« (Modr. 6, 23.).

Dr. Mahnič kot gimnazijec

Dr. Mahnič je vstopil l. 1863. kot trinajstletni dečko v prvi razred državne gimnazije v Gorici, ki jo je l. 1871. končal z odličnim uspehom. O teh Mahničevih letih je na prošnjo dr. Pavlice napisal lepo poročilo njegov sošolec dr. Anton Stanič, poznejši liberalni odvetnik v Gorici. (Katoliški obzornik 1897. str. 11.) Iz njegovega poročila in še iz nekaterih drugih virov povzemamo pričujoči članek.

ODLIČNI ŠOLSKI USPEHI

Mladi Mahnič je bil v vseh razredih od prve do osme odličnjak. Sošolec in tekmelec v študiju mu je bil do osme šole in še dlje v bogoslovju dr. Anton Gregorčič, poznejši politični voditelj goriških Slovencev.

Dr. Stanič se spominja, da je bil Mahnič ljubljenelec vseh profesorjev. Kljub temu pa ni poznal napuha in ošabnosti, ki tako rada kazita značaj marsikaterih odličnjakov in profesorskih ljubljencev.

DOBER TOVARIS

Pri vsej nadarjenosti in vztrajni pridnosti je ostal izredno ponižen in dobroščin. Ta zadnja lastnost se je lepo pokazala ob vsaki priliki, kadar je bilo treba v različnih stiskah pomagati šibkejšim součencem. Tem je bil mladi Mahnič prava tolažba in pribežališče, saj so vedeli, da ga ne bodo nikdar zastonj prosili kake usluge.

V RAZREDU SPLOŠNO PRILJUBLJEN

»Še ga vidim,« pripoveduje dr. Stanič, »kako neutrudno nam je dan za dnem pred uro prebiral svoje grške in latinske naloge, enkrat, dvakrat, kolikorkrat je kdo zahteval; kako potrpežljivo je popravljaval različne slovniške in sintaktične nestvore, kako drage volje nam je razlagal težja mesta latinskih in grških klasikov. Kar koli je vedel in znal, je bilo vedno skupna last vsega razreda, in tiste duševne skoposti, ki tako nerada privošči, da bi se kdo z njenim znanjem opomogel, ni bilo na njem niti najmanjšega sledu. Bil je v resnici blagega in plemenitega mišljenja. Ni čudno torej, da smo Mahniča vsi radi imeli in spoštovali, skoro kakor, da bi bil naš učitelj. V tem pogledu niso

zaostajali za slovenskimi rojaki niti italijanski součenci; preverjen sem, da mu tudi ti še dandanes hranijo prijeten spomin.«

NAVDUŠEN ZA JEZIKE IN FILOZOFIJO

Izmed šolskih predmetov so mu bili najljubši klasični in moderni jeziki, zgodovina in filozofija. Realnim strokam ni bil posebno naklonjen. Latinščino je temeljito obvladal.

»Nov svet se je odprl Mahniču«, pripoveduje dr. Stanič, »ko se nam je v višjih razredih začela predavati filozofija in estetika. Imeli smo v tem predmetu izvrstnega profesorja Fülhammerja, ki je s svojim mičnim in jasnim predavanjem vedel vzbuditi za to vedo živo zanimanje pri poslušalcih. Če je njegova beseda imela tak učinek že pri nas, ki nismo bili bogve kako navdušeni za resno razmišljanje, kolik vpliv je morala imeti šole na mladeniča, ki se je v vsem svojem duševnem razvoju kazal za modroslovnje kakor nalašč ustvarjenega.«

KOT DRUGOŠOLEC UREDNIK IN PISATELJ LISTA

Čas, ki mu je ostajal od študija, je porabil večinoma za vajo v pisateljstvu. Učil se je slovenskega jezika, okretnega izražanja, pisal je leposlovnje spise in razprave.

V drugem gimnazijskem razredu je mladi Mahnič zasnoval list, ki mu je dal ime »Vrt«. Skušal je pridobiti za sodelavce vse slovenske sošolce, a se mu ni posrečilo. Sošolci so se lista, ki je v šoli hodil iz roke v roko, sicer veselili, tudi občudovali so Mahniča, a kaj znanstvenega ni za list nihče prispeval. Uvodni članki, proza in poezija — vse je bilo duševna lastnina Mahničeva, ki je bil in ostal izključni pisatelj, urednik, izdajatelj in založnik svojega prvega lista.

IZREDNA ZRELOST IN RESNOST

Mladi Mahnič je bil mirnega značaja. Dr. Stanič se ne spominja, da bi se Mahnič, kot se to med študenti rado dogaja, kdaj s kakim tovarišem prepiral; osorne, trpke besede ni bilo slišati iz njegovih ust.

Dasi z vsemi tovariši prijazen in vljuden, se je vendar rad izogibal njihovim hrupnim zabavam,

ter si privoščil za edino razvedrilo od naporenega učenja najraje samotnen sprehod v naravo.

Dr. Pavlica pripoveduje, da je bil mladi Mahnič »vedno pobožen dijak, ki je hodil vsak dan k sv. maši (Pijevih evharističnih dekretov takrat še ni bilo) in je vsak večer molil rožni venec. Njegova pobožnost je bila neprisljerna, ker se ni odgajal v zavodu zaprt, ampak na svojem stanovanju. Vsled tega si je tudi ohranil zavest svobode, ker ni bil nikomur ničesar dolžan, a zraven je imel priliko, da je na svoje oči opazoval svobodno dijaško življenje in vpliv liberalne gospode na mladino.«

Bil je za svoja leta nenavadno moškega in resnega značaja.

PRVI BOJ: IZPODBIJE ZAUPNICO STRITARJU

Okrog l. 1870 se je začel pri nas močan vdor liberalizma na vsa področja javnega življenja. Mahnič sam dvajset let pozneje takole popisuje tisto dobo: »Se spominjate še na dobo pred 20 leti? Se ni vže takrat po vsej Sloveniji pojavilo nasprotstvo mej mladimi in starimi, mej liberalci in klerikalci? Na Štajerskem je zagledal dan »Sl. narod«, ki ga je vrejeval znani mladi liberalci; ta list je napovedal vojsko duhovščini in napadati jel ne le njo, ampak tudi vero; njegovi pristaši se niso sramovali očitno ponašati se za liberalce in radikalce. Nagla smrt prvega urednika »Narodovega« smatrala se je za očitno kaznen božjo.

Isto protiversko agitovanje se je pričelo na slovstvenem polju s Stritarjevimi »Zvonom«. Bili smo takrat dijaki na višji gimnaziji, še vemo, kako proticerkveno, protiduhovsko gibanje se je takrat vprizorilo mej slovenskim dijaštvom. Na kritiko proti »Zvonu« v »Zgodnji Danici« so začeli dijaki ostentativno se oglašati s zaupnicami na Stritarja. Tudi na goriški gimnaziji se je nekaj takega pripravljalo. Pa Stritarjanci so tu zadeli na opozicijo, kateri na čelu sem stal jaz, tedaj osmošolec; ni me pač treba podučevati kako liberalni so bili nazori, ki so vodili opozicijo; pa konec vsega je bil, da Stritar ni dobil iz Gorice zaupnice.« (RK. III. 339.)

Beseda o Luku Jeranu

Kaj so napravili iz Jerana?

V sedmi šoli profesor slovenščine prvič omeni to »nekulturno« pošast. Z izbranimi izrazi ga skuša svojim učencem označiti kot jezuitskega fanatika, ki je s svojo srednjeveško teorijo o pedagoško-didaktični umetnosti najmanj za sto let zavrl svobodni polet slovenskega leposlovja, z brezobzirno janzenistično kritiko v številnih mladih rojenih pesnikih uničil veselje in sposobnost za petje, omejeval Prešernovo vrednost in slavo, in s svojo konservativno »Zgodnjo Danico« predstavljaj najbolj reakcionarne sile, ki so bile na delu za uničenje mlade slovenske literature. Ubogi dijak si seveda ob takem govorjenju s katedra predstavlja Jerana kot predpotopno pošast s kolarjem pod vratom in s številnim različnim inkvizitorskim orožjem ob strani.

Temu nestvoru pridružijo v osmi še drugo arhaično zverino — Mahniča, ki mu spomina ne grde z nič lepšimi okrasnimi pridevki. Tako podaja srednja šola resnico o kulturno-zgodovinskih osebnostih. In s takimi »zgodovinskimi resnicami« potem »inteligenca« prihaja na dan in si daje duška v boju s katoliško Cerkvijo. V tem smislu je treba tudi razumeti nepoznanje Luke Jerana, kakor diha iz nepodpisane članka v »Sloveniji«.

Kakšen pa je Jeran v resnici?

O tem nikakor ne more soditi le slovstvena zgodovina, ker more ta dati le del splošne slike njegove osebnosti. Literatura ne obsega vse kulture. Zato podaja slovstvena zgodovina, celo pa zgodovina literarne umetnosti o marsikom le prepovršno enostransko podobo, z vidika, ki je zanj najmanj značilen. Treba se je ozreti na vse Jeranovo delovanje in po tem ceniti njegovo kulturno vrednost. Tako gledan bo Jeran vzbudil pri vsakem objektivnem motrincu kulturnih delavcev samo občudovanje. Človek ostrmi, ko sliši o Jeranu, da se je ves predal ljubezni in delu za božjo čast in za pravo srečo človeštva. V njegovem delu je tako

živno sijala večnost, da mu je časovnost neredko skoraj izginila. To ga je gnalo v misijone, to mu je bila prva in vedna misel pri »Zgodnji Danici«. Tudi v slovstvu mu je vedno sijal isti ideal, da bi se tudi po slovstvu užigala v srcih ljubezen božja.

Spregovoriti bi bilo treba o Jeranovih svetih pesmih, o številnih molitvenikih in Šmarnicah, s katerimi je hotel pridobiti srca za Boga. O vsem tem obsežnem polstoletnem delu slovstveni zgodovinar molči. Piše pa o tem, kar je bilo za Jerana čisto postranska stvar, o njegovi umetniški teoriji. Na dolgo razpravlja in kritizira njegove silno maloštevilne člančiče o slovstvu in literarne notice v »Listnici«, trga citate, ter s tem krivično sramoti poštenega moža, ki so mu bili vedno pred očmi višji, nadzemski cilji.

Jeran — janzenist?

Dr. Aleš Ušeničnik je nepobitno dokazal, da nima Jeran prav nobene zveze z janzenizmom. Prav nič se ga ni »nalezelo« v semenišču, ki ga je tedaj vodil ravnatelj Janez Novak s spiritualom Jurijem Volcem, o katerih se še

Zvon (V.) zelo pohvalno izraža. In če primerjamo Jeranovo življenje z obsojenimi 137 janzenističnimi zmotami, mu ne moremo podtikati niti ene. Reči moramo le, da je bil Jeran prav živo nasprotje vsakršnega janzenizma.

Da pa je Jeran strogo gledal in ocenjeval leposlovje z vzgojnega stališča, je resnica. Ravno tu se kaže njegova ljubezen do mladine in skrb zanjo. Tedanje razmere še nikakor niso mogle dopuščati dvojne literature, literature za odrasle in za doraščajočo mladino, saj se še danes to ne da popolnoma izvesti. Zato je čisto razumljivo Jeranovo stališče in razumljive njegove sodbe o erotiki v leposlovju. Njegove po Sailerju in Stapfu povzete izjave, čeprav povedane s trdo besedo, so vendarle popolnoma pravilne.

Zato so čisto neopravičeni napadi na Jeranovo pedagoško stališče. Saj Jeran ni bil umetnik, ne učitelj kake umetniške šole, da bi dela ocenjeval po obliki, verzu, rimah, jeziku, kompoziciji itd. Jeran je bil vzgojitelj in kot tak je odlično izvršil svojo nalogo. Takih Jeranov in Mahničev potrebuje naš čas še posebno danes, da bi očistili naš književni trg, na kate-rega se že dalj časa vlačijo umazanije iz vsega sveta.

Kakšna je bila francoska šola

Vplivni zgodovinar in sođelavec dnevnika »La Croix« Jean Guiraud, ki je sicer univerzitetni profesor, je napisal štiri precejšnje zvezke, v katerih popravljaja zgodovinske zablode državnih učnih knjig.

Iz Guiraudovih knjig vzemo za prav neverjetne stvari, ki se jih je morala francoska mladina učiti. Tako pripoveduje neka zgodovinska knjiga sledeče: »V srednjem veku so na cestah močnejši lovili slabše, jih pobili in pojedli. Nasilniki so znali zamotiti otroka s kakim sadežem, nato ga zaklati in pojediti.« Kakšne pojme je morala imeti uboga šolska mladiina o srednjem veku? V drugi knjigi stoji n. pr.: »Siromašni kmet je

moral neprestano delati. Če ne bi hotel, bi ga tepli. Odrezali bi mu nos in ušesa, izpulili zobe in prebodli oči.« Ostali podatki so slični tem. Zlasti je mnogo pravljič o desetini, o inkviziciji, o Devici Orleanski, o šentjernejski noči i. t. d.

Zdi se, da se nova francoska vlada dobro zaveda, kam vodi tako zastrupljanje mladiine. Zanimivo je, da se bo francoska šolska reforma začela vprav z revizijo šolskih knjig. Službeno sporočilo francoske vlade veli: »Šolske knjige, v katerih tekmuje pristranost z neznanjem, morajo izginiti! Nova Francija hoče imeti pravilno vzgojeno mladino!«

Danes teden izide 1. številka 7. letnika!

Trpeča Poljska

Trume Poljakov odvedene v izgnanstvo v notranjost Rusije

Velike poljedelske in cerkvene posesti so zaplenjene. Boljševiki so načrtno uničili kmečki stan. Veliko število kmetov so pobili takoj po zasedbi, znatno število pa so jih odvedli v Sovjetsko Rusijo, zlasti v Polesje. Znamenitosti so pokradli, knjižnice celo pometali v reke.

ZAČETNA OBZIRNOST

Spočetka so bili boljševiki do kmetov še dosti obzirni. Da bi jih pridobili, so jim obljubljali velika posestva. Med nje so vrgli geslo: »Zemljo kmetom!« Kmalu pa je prišlo drugače. Vso živino so popisali, brez dovoljenja vaškega komiteja se ni smel kmet niti geniti. Pred kratkim so Sovjeti pričeli s kolektivizacijo vse kmetijske proizvodnje. Z močno propagando so organizirali tečaje za ravnatelje kolhozov, ki naj jih upravljajo. Odpor pri vseh tako poljskih, ukrajinskih in beloruskih kmetih je bil odločen in močan, zlasti ko so Sovjeti odredili velik davek, za vsak hektar po 230 rubljev. Za male kmete je to pomenilo pogin.

V IZGNANSTVO

Da bi Sovjeti utrdili svoj položaj v zavzetih pokrajinah, preseljujejo prebivalstvo na svoje ozemlje. Najprej so odvedli v notranjost Sovjetije 200.000 vojnih ujetnikov. Njihova taborišča so v Srednji in Severni Rusiji. Odvedli so tja tudi poljske begunce, ki so bežali pred Nemci. Le zelo redki so dobili dovoljenje, da se vrnejo domov.

Izseljevanje se vrši tudi iz drugih krajev.

Sovjetska oblast so izselle obmejno prebivalstvo 50 km v notranjost dežele. Preseljujejo kmete tudi iz drugih oblasti: najprej one, ki imajo več kot 20 hektarjev zemlje, potem pa tudi druge brez ozira na narodnost. Včasih preseljujejo po cele vasi, včasih poedine družine. Če niso vsi člani družine skupaj, jih odvedejo poedine, pač kolikor jih najdejo. Tiste pa, ki se protivijo, čeki zvežejo in jih s silo odvedejo. So bili primeri, da so dali kmetom le četrt ure časa za pripravo na odhod, odganjali so celo bolnike.

NEZNOSNA BREMENA

Včasih opravičujejo Sovjeti to nasilno odvajanje prebivalstva, češ, da kmetje nočejo dati predpisane količine žita. Tako so obsodili neko vas v Polesju, da je morala dati v roku 2 dni 1600 kg žita in po 200 rubljev v gotovini. Ker tega niso mogli vaščani izvršiti, so vse izselleli. Na njihovo mesto pa so prišli Rusi. Taki primeri so se dogajali tudi v drugih vaseh.

TRPLJENJE IZGNANCEV

Preseljevanje se vrši v zelo težkih okoliščinah: v tovornih vagonih, ki jih ne grejejo, često so bili popolnoma odprti. Transporti so čakali po cele dneve na mnogih postajah brez toplote in hrane. V Lvovu so prebivalce surovo odvrnili, ko so tem nesrečnežem hoteli pomagati. Mnogo jih je zato na potu pomrlo od gladi in mraza.

Naravno je, da so kmetje poskušali na razne načine uiti izgnanstvu, poskušali so doseči, da bi na grudi ostali vsaj otroci, a boljševiška zloba jim tudi tega ni dopustila.

Morali so se preseliti na Ural, v Turkestan ali celo v oblasti preko Kaspijskega jezera.

DESETTISOČI V ZAPORIH

Teško je ugotoviti število oseb, ki so jih zaprli, gotovo pa je bilo vseh skupaj prijetih več desettisoč Poljakov. V Kortkovem je bilo od 19.000 prebivalcev zaprtih 2000. V istem času so zaprli v Lvovu 20.000 ljudi, včasih po 500 na dan. Zapirajo nacionaliste, socialiste, bogate trgovce, industrijalce, policijske uradnike in upokojene oficirje. Aretacije se vrše ponoči. Vdirajo v stanovanja in s policijskimi avtomobili odvažajo osumljence v ječe. Največ jih postrele takoj po kratkem zaslišanju pred posebnimi sodišči G.P.U., ostale pa pošljejo v koncentracijska taborišča v Sovjetsko Rusijo.

TUDI KOMUNISTI NISO VARNI

Značilno je, da zapirajo tudi domače komuniste, zlasti njih vodje, čeprav so ob prihodu Sovjetov v Poljsko izjavili, da bodo z njimi sodelovali. V Lvovu so bili zaprti Belicki, Stern, Bronjevski in drugi, ki so v predlanskem novembru podpisali manifest vdanosti Stalinu.

NAČRTNI BOJ PROTI VSAKI VERI

Čeprav se Sovjeti kažejo vsemu svetu kot versko strpne, skušnje do-

volj jasno kažejo, da se bore načrtno vrti vsaki veroizpovedi. Prve tedne po okupaciji še ni bilo organiziranih pomorov duhovnikov in redovnikov, znanih pa je več poedinih zverinskih umorov. Tako so na primer umorili župnika Njeczvidskega, ki so ga živega pokopali.

PREGANJANJE DUHOVNIKOV

Kmalu pa so začeli s sistematičnim prizadevanjem, da uničijo vse duhovnike. Najprej so jih pripravili v skrajno bedo. Zaplenili so vsa cerkvena posestva in tako duhovnike primorali, da žive od miloščine vernikov, ki pa so sami vsi oropani in izstradani. Cerkev so visoko obdavnili; če davka ne plačajo, cerkveno poslopje zarubijo.

PROTIVERSKA PROPAGANDA

Boljševiki so razvili v velikem obsegu protiversko propagando. Glavni cilj Sovjetov je vzgoja mladine v protiverskem duhu. Tako so na primer v Bialjstoku, kjer so imeli salezijanci velik vzgojni zavod, zbrali obiskovanje cerkve in verouka. Kapelo so preuredili v kino. Stare redovnice, ki so vodile sirotišče, so izgnali, na njih mesto pa so nastavili mlade komunistke. Redovnike so postavili pred odločitev, ali se izjavijo kot brezbožniki ali pa morajo zapustiti mesto. V Lvovu so kapucinski samostan vzeli redovnikom in ga preuredili v vojno skladišče.

25.000 OD DRŽAVE PLAČANIH PROTIVERSKIH AGITATORJEV

Sovjetska zveza brezbožnikov je poslala v okupirane kraje 25.000 agitatorjev. Ti prejemajo pomoč iz državne blagajne in uživajo vestransko razumevanje pri mestnih oblasteh. Vedno pogostnejše je preganjanje duhovščine pod različni izgovori; posebej jih dolže protirevolucionarnega dela. Zapirajo jih in pošiljajo jih v Sovjetsko unijo. Po izjavi Jaroslavskega je bilo že v januarju poslanih 4000 duhovnikov v Sibirijo.

VEZAVA NAŠE POTI

Uprava »Naše poti« preskrbi svojim kupcem lično vezavo kateregakoli zvezka NP. Vezava je v celem platnu z zlatim napisom. Vezava stane za dijake-naročnike MMB 4.— din, za ostale dijake in nedij.-naročnike 5.— din ter za vse ostale a 6.— din za izvod.

Tovariši! Ne pozabite kakega zvezka NP doma! Oddajte NP pri poverjeniku za vezavo! Z malenkostno ceno postavite prvi temelj svoji trajni knjižnici! Denar za vezavo se daje v naprej. V vezavo bomo sprejemali do 5. oktobra 1940.

Uprava MMB bo tudi za ta letnik oskrbela vezavo. Podrobnejša navodila glejte na strani 36. letošnjega letnika!

Odg. urednik: Ciril Kovač (Ljubljana). Izdaja konzorcij (J. Prešeren, Ljubljana). Tiska Misljovska tiskarna, Groblje - Domžale (A. Trontelj).